

**Raport z realizacji zadań Gminnego Programu
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania
Narkomanii w roku 2022**

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii zwany dalej „Programem”, tworzył lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków oraz innych zagrożeń i uzależnień.

Ustanowiony został Uchwałą Nr XLII/389/2022 Rady Gminy Świąciechowa z dnia 24 marca 2022 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 (wcześniej Uchwałą Nr XXXVIII/357/2021 Rady Gminy Świąciechowa z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Świąciechowa na rok 2022 oraz Uchwałą Nr XXXVIII/356/2021 Rady Gminy Świąciechowa z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022).

Realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia nakłada na samorzady gmin art. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, a zadania własne gminy wynikają bezpośrednio z art. 41 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonywane były poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymania się od spożywania alkoholu,
- działalność wychowawczą i informacyjną,
- ograniczanie dostępności alkoholu,
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu,
- zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie.

Jednym z założeń Programu było zintegrowanie działań różnych instytucji. W jego realizacji uczestniczyli przede wszystkim:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) Zespół Dzielnicowych w Świąciechowie,
- 3) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,

- 4) Interdyscyplinarny Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- 5) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Zdrowia w Świąciechowie,
- 6) placówki oświatowe,
- 7) parafie,
- 8) Samorządowy Ośrodek Kultury w Świąciechowie.

Na realizację Programu wydatkowano środki pochodzące z opłat za korzystanie podmiotów gospodarczych z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii realizowany był zgodnie z zaplanowanymi zadaniami.

Realizacja Programu w 2022 roku

I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu:

- 1) Motywowanie osób uzależnionych do rozpoczęcia procesu leczenia i wyjścia z uzależnienia oraz kierowanie tych osób do odpowiednich poradni i instytucji. Wezwanych na posiedzenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zostało 14 osób.
- 2) Koordynowanie na poziomie Gminy działań podmiotów realizujących zadania w zakresie profilaktyki i terapii uzależnień.

II. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, pomocy psychospołecznej i prawnej.

Działanie Punktu Konsultacyjnego, w którym osoby uzależnione lub ich rodziny mogą uzyskać informacje, jak podjąć leczenie, jak motywować do leczenia, jak zobowiązać do leczenia.

Zadaniami Punktu są:

- a) prowadzenie poradnictwa indywidualnego w zakresie pomocy osobom uzależnionym oraz ich rodzinom,
- b) motywowanie osób uzależnionych oraz współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego,
- c) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia,
- d) udzielanie wsparcia po zakończonym leczeniu odwykowym,
- e) rozpoznawanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwości uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,

- f) inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,
 - g) gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu Gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny,
 - h) prowadzenie pracy edukacyjnej w zakresie poprawienia funkcjonowania społecznego i rodzinnego osób uzależnionych od alkoholu,
 - i) upowszechnianie materiałów informacyjnych o chorobie alkoholowej i narkotykowej,
 - j) współpraca z GOPS, sądami (kuratorzy sądowi i społeczni), Policją, szkołami na terenie Gminy oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świąciechowie.
- Koszty funkcjonowania Punktu Konsultacyjnego w 2022 r. wyniosły 7.680,00 zł.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży

- 1) Udział w ogólnopolskich kampaniach w zakresie problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie, w tym prowadzenie edukacji w zakresie wiedzy i szkodliwości substancji uzależniających. Gmina Świąciechowa uczestniczyła w kampanii ogólnopolskiej: „Przeciw pijanym kierowcom!” – kampania miała na celu uświadomienie uczestnikom ruchu drogowego jak poważne mogą być skutki nietrzeźwości podczas kierowania pojazdami. W ramach kampanii zostały również zakupione tablice informacyjne dla kierowców z oznaczeniem "Piłeś nie jedź" Koszt kampanii: 49.938,00 zł.
- 2) Szkoły z terenu Gminy realizowały działania edukacyjne w zakresie profilaktyki uzależnień i przemocy adresowane do uczniów - w szkołach odbywały się warsztaty, spektakle i programy profilaktyczne – koszt: 33.410,00 zł.
- 3) Prowadzenie stałego monitoringu i diagnozowanie problemów uzależnień występujących na terenie Gminy. Urząd Gminy współpracuje ze stowarzyszeniami, placówkami oraz specjalistami z zakresu profilaktyki uzależnień, otrzymując szczegółowe informacje na temat form pomocy udzielanej mieszkańcom, liczby osób z niej korzystających oraz rodzaju problemów, z jakimi się zgłaszają.
- 4) Prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży grup podwyższonego ryzyka – koszt 43.916,50 zł.

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA) została powołana Zarządzeniem Wójta Gminy Świąciechowa Nr 0050/40/2016 z dnia 5 lipca 2016 r.

Do zadań Komisji w szczególności należy:

- a) inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- b) podejmowanie czynności zmierzających do zobowiązania przez sąd osoby uzależnionej do leczenia w zakładzie leczenia odwykowego,
- c) opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych,
- d) kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych.

Komisja składa się z 5 członków. Są to osoby o różnych uzupełniających się kompetencjach, które są wykorzystywane w pracy Komisji, są to m. in.: Kierownik GOPS, policjant, przedstawiciele Urzędu Gminy, pedagog – psycholog.

Do Komisji wpływały wnioski w sprawie skierowania na przymusowe leczenie osób nadużywających alkoholu. Wnioski wpływały od najbliższej rodziny, sąsiadów, Zespołu Dzielnicowych w Świąciechowie, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świąciechowie.

W sumie w 2022 roku wpłynęło 8 wniosków. Komisja odbyła 13 posiedzeń, na których motywowała osoby nadużywające alkoholu do podjęcia leczenia dobrowolnego. Osoby, które wyraziły zgodę na dobrowolne leczenie, kierowane były do Poradni Terapii Uzależnień w Lesznie oraz do Punktu Konsultacyjnego w Świąciechowie, natomiast sprawy osób, które nie zgłosiły się na wezwania Komisji lub nie wyraziły zgody na dobrowolne leczenie lub je przerwały, zostały skierowane do Sądu Rejonowego w Lesznie III Wydział Rodzinny i Nieletnich, celem zdiagnozowania przez biegłych oraz wydania postanowienia o przymusowym leczeniu odwykowym.

W 2022 roku zostały sfinansowane następujące potrzeby Komisji:

- a) wynagrodzenie członków Komisji – 26.660,00 zł;
- b) opłaty za wydanie opinii przez biegłego w przedmiocie stwierdzenia uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego – 1.500,00 zł;
- c) Opłata za złożenie wniosku do sądu o zobowiązanie osoby uzależnionej od alkoholu do poddania się leczeniu w stacjonarnym lub niestacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego - 600,00 zł.